

SİRKÜLER
Sayı: 2011/97

İstanbul, 22.04.2011
Ref: 4/97

Konu:

YÜKSEK ÖĞRENİMLERİ SIRASINDA STAJA TABİ TUTULAN ÖĞRENCİLER, MESLEK LİSESİNDE OKURKEN STAJA TABİ TUTULAN ÖĞRENCİLER, 3308 SAYILI MESLEKİ EĞİTİM KANUNUNDA TANIMLANAN ADAY ÇIRAK, ÇIRAK, İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİ, 2547 SAYILI YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNUNA GÖRE KISMİ ZAMANLI ÇALIŞTIRILAN ÖĞRENCİLER VE İŞKUR KURSIYERLERİNİN SİGORTALILIĞI HAKKINDA 6111 SAYILI KANUNLA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERE DAİR AÇIKLAMALAR YAPILMIŞTIR

Başlıkta yer verilen sigortalılıklar hakkında 6111 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler sonrasında SGK tarafından 2011/36 sayılı Genelge ile aşağıdaki açıklamalara yapılmıştır.

1- Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılar

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı sayılmaktadır.

Bunlardan 3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası, diğerleri ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası yönünden sigortalı sayılmaktadır. 6111 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yapılan düzenlemeyle 1/3/2011 tarihinden itibaren bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanacaktır.

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılardan bakmakla yükümlü kişi olmayanlar için prim oranı 6111 sayılı Kanunun 38 inci maddesiyle Kanunun 81inci maddesinde yapılan düzenleme ile 1/3/2011 tarihinden itibaren prime esas kazancın % 6'sı olarak belirlenmiştir. Bu oranın % 1'i kısa vadeli sigorta kolları, % 5'i genel sağlık sigortası primidir. **Bunların prim ödeme yükümlüsü ise önceden olduğu gibi Milli Eğitim Bakanlığı veya bu öğrencilerin eğitim gördükleri okullar ile öğrenim gördükleri yüksek öğretim kurumlarıdır.**

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılacak tescillerinde;

- 3308 sayılı Kanuna tabi aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler için “7-Çırak” ,
- Meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler için “19-Stajyer”,
- 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar için “18-YÖK kısmi istihdam”

sigortalılık kodlarının kullanılmasına devam edilecektir. Bakmakla yükümlü olmayan sigortalılar için 1/3/2011 tarihinden itibaren işverenlerden ayrıca sigortalı işe giriş bildirgesi düzenlemeleri istenmeyecektir.

Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan sigortalıların 1/3/2011 tarihinden sonra aylık prim ve hizmet belgesiyle yapılacak bildirimlerinde;

3308 sayılı Kanuna tabi aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilerden bakmakla yükümlü kişi olunan sigortalılar için işverenlerce 7 numaralı (3308 Sayılı Kanunda Belirtilen Aday Çırak, Çırak ve İşletmelerde Mesleki Eğitim Gören Öğrencilerden Bakmakla Yükümlü Olunanlar), bakmakla yükümlü kişi olmayanlar için 42 numaralı (3308 Sayılı Kanunda Belirtilen Aday Çırak, Çırak ve İşletmelerde Mesleki Eğitim Gören Öğrencilerden Bakmakla Yükümlü Olunmayanlar),

Meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerden bakmakla yükümlü kişi olunan sigortalılar için işverenlerce 22 numaralı (Meslek Liselerinde Okumakta İken veya Yüksek Öğrenimleri Sırasında Staja Tabi Tutulan Öğrenciler ile 2547 Sayılı Kanun Uyarınca Üniversitelerde Kısmi Zamanlı Çalıştırılan Öğrencilerden Bakmakla Yükümlü Olunanlar), bakmakla yükümlü kişi olmayanlar için 43 numaralı (Meslek Liselerinde Okumakta İken veya Yüksek Öğrenimleri Sırasında Staja Tabi Tutulan Öğrenciler ile 2547 Sayılı Kanun Uyarınca Üniversitelerde Kısmi Zamanlı Çalıştırılan Öğrencilerden Bakmakla Yükümlü Olunmayanlar)

belge türleri kullanılacaktır.

1.1- Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler

6111 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi ile Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi değiştirilmiş, 26 ncı maddesi ile 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “zorunlu” ibaresi, 41 inci madde ile de 87 nci maddesinin (e) bendinde yer alan “zorunlu” ibaresi 1/3/2011 tarihinden geçerli olmak üzere madde metninden çıkartılmıştır.

Yapılan düzenlemelerle **1/3/2011 tarihinden itibaren Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerden okudukları eğitim kurumunda zorunlu staj şartı bulunanlar yanında okul tarafından staj yapması uygun görülen öğrenciler de staja başladıkları tarih itibariyle sigortalı sayılacaklardır.**

Örnek 1- 4 yıllık lisans eğitimi veren üniversitenin eğitim süresi içinde zorunlu staj şartı bulunmayan bir bölümünde öğrenim gören öğrenci, 16/5/2011 tarihinde bölümüyle ilgili konuda bir kamu kurumu belirleyip işyerinde staj yapabilmek üzere okul staj komitesine müracaat etmiş ve staj yapması uygun görülmüştür. Üniversitece öğrenci için Kuruma verilecek sigortalı işe giriş bildirgesinde sigortalı tescili “19” kodu ile, öğrenci bakmakla yükümlü olunan kişi ise aylık prim ve hizmet belgesinin 22 numaralı belge türü ile bildirim yapılacaktır.

Örnek 2- Zorunlu staj şartı bulunmayan meslek lisesinde okuyan öğrencinin mesleğiyle ilgili pratik yapabilmesi bakımından okul staj komitesince 1/4/2011 tarihi itibariyle özel sektör işyerinde staj yapması uygun görülmüştür. Meslek lisesince öğrenci için Kuruma verilecek sigortalı işe giriş bildirgesinde sigortalı tescili “19” kodu ile öğrenci bakmakla yükümlü kişi değilse aylık prim ve hizmet belgesinin 43 numaralı belge türü ile bildirim yapılacaktır.

Burada önemle hatırlatılmasında fayda gördüğümüz bir husus ise şudur: Meslek lisesinde okurken ya da yükseköğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan ya da okullarındaki staj komiteleri tarafından staj yapmaları uygun görülen öğrenciler dışında; tamamen kendi istekleri (okullarından resmi bir staj yazısı getirilmeden) bir iş yerinde “staj” adı altında olsa da çalışanların, o iş yerindeki diğer çalışanlardan bir farkı olmayacak ve tüm sigorta kolları kapsamında sigortaya tabi olacak, işe girişleri ve işten çıkışları diğer sigortalı personelin tabi olduğu prosedüre tabi olacaktır.

2- Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine tabi sigortalılar

6111 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi değiştirilmiş olup yapılan düzenlemeyle 1/3/2011 tarihinden itibaren Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ile bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar ve yeşil kart ile sağlık yardımından yararlanmayanlar genel sağlık sigortalısı sayılmıştır. Bu sigortalılardan bakmakla yükümlü olmayanlar hakkında 1/3/2011 tarihinden itibaren İŞKUR’dan % 13,5 oranında prim alınacaktır. Bu oranın % 1’i kısa vadeli sigorta kolları, % 12,5’i genel sağlık sigortası primidir.

İŞKUR tarafından düzenlenen eğitimlere katılan kursiyerlerin bildirimini “4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Uygulanmasına İlişkin Protokol” kapsamında yapılacak;

- Bakmakla yükümlü olunanlar 25 nolu belge türü ile,
- Bakmakla yükümlü olunmayanlar ise 44 nolu belge türü ile

bildirileceklerdir.

İŞKUR kursiyerlerinin tescil işleminde “16- İŞKUR kursiyerleri” sigortalılık kodu kullanılacaktır.

Saygılarımızla,

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**